

РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Упродовж останніх десятиліть інформаційний простір зазнав суттєвих трансформацій, пов'язаних із розвитком цифрових технологій, зростанням популярності інтернет-комунікацій та активним використанням соціальних мереж. Ці зміни впливають не лише на процес інформування масової аудиторії, а й на всю систему соціальних комунікацій. Зазначені тенденції відіграють важливу роль у діяльності органів влади на всіх рівнях, зокрема органів місцевого самоврядування, оскільки сам процес комунікації з громадськістю значно трансформується – завдяки цифровізації він пришвидшується, оптимізується та стає більш ефективним і різноманітним. Великої ваги це набирає під час воєнного стану, коли оперативність і достовірність інформації мають особливе значення в інформуванні населення. Тому ця тема на сьогодні має актуальність та потребує наукового вивчення.

Метою роботи є визначення ролі соціальних мереж в інформаційно-комунікаційній діяльності органів місцевого самоврядування. Досягнення цієї мети передбачає ідентифікацію основних каналів комунікації та дослідження особливостей поширення контенту в соціальних мережах.

Специфіка використання соціальних мереж у діяльності органів влади сьогодні є предметом уваги багатьох науковців, серед яких Б. Олейчук, С. Пушняк, С. Ронгтам О. Сердюк, Н. Серeda, М. Собаджі, Л. Стасюк, Л. Тарасюк та інші. Особливості інформаційно-комунікаційної діяльності органів влади досліджують А. Башук, О. Дегтяр, А. Дуда, Т. Іванюха, О. Карпенко, Г. Кириченко, К. Пирогова та інші. Проте поза увагою науковців дотепер залишаються питання практичного використання соціальних мереж в інформаційно-комунікаційній діяльності органів місцевого самоврядування на локальному рівні, зокрема на прикладі міста Запоріжжя.

Теоретичною основою дослідження є поняття, пов'язані з функціонуванням публічної комунікації в системі місцевого самоврядування. Вони визначені у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні»: «Місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого

самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України» [2]. Цей закон не регулює висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування, проте закріплює принципи гласності та підзвітності перед територіальними громадами, що передбачає необхідність інформування громадян про роботу органів місцевого самоврядування.

У цьому процесі органам місцевого самоврядування допомагають соціальні медіа – ті цифрові платформи, контент яких формують самі користувачі. Оскільки наразі їм віддає перевагу багатомільйонна аудиторія, яка щоденно їх відвідує, доцільним є використання цих інформаційно-комунікаційних каналів і в діяльності органів влади.

Соціальні мережі – це один із найпопулярніших видів соціальних медіа, що забезпечує прямий контакт представників влади із суспільством та дозволяє охопити найбільшу аудиторію. Насамперед це стосується органів місцевого самоврядування, адже, як справедливо зазначає О. Михайловська, «в умовах децентралізації влади в Україні на перший план виходить побудова адекватної, ефективної взаємодії між органами місцевого самоврядування та громадськістю на територіальному рівні, що може буде інтегрована в національний комунікативний процес» [1, с. 59]. У такий спосіб, використання соціальних мереж стає важливим інструментом комунікації, сприяючи залученню населення до розвитку громад та управління.

Однією з найпопулярніших соціальних мереж в Україні та світі наразі є «Фейсбук». У Запоріжжі органи місцевого самоврядування, зокрема районні адміністрації, активно використовують його у своїй інформаційно-комунікаційній діяльності: вони створюють офіційні сторінки, де публікують анонси подій або заходів, поширюють новини та оголошення, налагоджують зворотний зв'язок із громадою, формують свій імідж та залучають місцевих мешканців до ухвалення важливих рішень. До того ж у фейсбуці можна публікувати звіти, що забезпечує прозорість роботи органів влади та їх підзвітність громадськості. Крім того, такий профіль не має обмежень за кількістю підписників та дає змогу відстежувати статистичні дані щодо охоплення, взаємодії з контентом, демографічних характеристик аудиторії.

Із початком повномасштабної війни контент на офіційних сторінках органів місцевого самоврядування в соціальних мережах дещо змінився. Вони почали активно висвітлювати роботу пунктів незламності під час відключень електроенергії, поширювати інформацію про потенційні загрози для мешканців, надавати рекомендації щодо поведінки в надзвичайних ситуаціях, наголошувати на важливості вшанування пам'яті загиблих захисників України. Серед постів у соціальних мережах переважають інформаційні жанри, як-от: замітки про щотижневі огляди стану району,

звіти про засідання робочої групи з благоустрою, репортажі про робочі зустрічі, опитування щодо стану громадської думки з тих чи інших питань та ін.

Органи місцевого самоврядування Запоріжжя у своїй інформаційно-комунікаційній діяльності також використовують соціальну мережу «Інстаграм». Її формат передбачає лаконічне, візуалізоване подання інформації, що сприяє швидкому її сприйняттю. Стиль постів є менш офіційним та більше нагадує міжособистісну комунікацію в соціальних мережах. Це створює ефект неформального спілкування та особистого залучення до життя громади.

Отже, соціальні мережі є важливим каналом інформування та комунікації представників влади з громадськістю, за допомогою якого відбувається, по-перше, висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування, що дозволяє активно взаємодіяти з громадою та швидко повідомляти про важливі події в регіоні. По-друге, соціальні мережі дають змогу формувати позитивний імідж органів влади, популяризувати місцеві ініціативи, соціальні проекти та культурні заходи. Використання соціальних мереж є комплексним засобом інформаційно-комунікаційної діяльності, що поєднує інформування, іміджеву роботу та оперативну комунікацію. На рівні органів місцевого самоврядування це є важливим завданням, адже соціальні мережі надають доступ до широкої аудиторії, допомагають активізувати громаду та долучити місцевих мешканців до участі в суспільно-громадському житті, що сприяє становленню громадянського суспільства в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Михайловська О. В. Деякі аспекти комунікативної взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості. *Науковий вісник Полісся*. 2016. Вип. 1 (5). С. 56–63.

2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР. Дата оновлення: 26.02.2026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 31.03.2026).